

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
KÖZNEVELÉSÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám:48102-1/2015/KOIR

Szerb Tamás úr
részére

kmt+request-5423-4b506b2e@kimitud.org

Tárgy: tájékoztatás Közérdekű adat igénylés - Hitélet

Tisztelt Szerb Tamás Úr!

Az Emberi Erőforrások Minisztériumához érkezett megkeresésére az alábbi tájékoztatást adom.

Az Nkt. – 2013. szeptember 1-jén hatályba lépő – rendelkezései alapján az állami fenntartású iskolák 1-8. évfolyamán a kötelező erkölcsstan helyett a szülők választhatják gyermeküknek az országgyűlés által elismert egyházak és azok belső egyházi jogi személye által folytatott hit- és erkölcsstan oktatást is. A hit- és erkölcsstan oktatás felmenő rendszerben először a 2013/2014. tanévben az állami iskolák első és ötödik évfolyamán került bevezetésre. A hit- és erkölcsstan oktatás választása esetén és a tanulócsoport indítását követően az a tanuló számára kötelező tanórai foglalkozássá válik.

A hit- és erkölcsstan bevezetésével kapcsolatos részletes szabályok előkészítése során az érintett egyházak kinyilvánították véleményüket, javaslatokat tettek azzal kapcsolatban.

Arra a felvetésre, amely arra vonatkozik, hogy a hit- és erkölcsstan oktatásra való jelentkezéssel a szülő felfedi, hogy a család milyen vallású, vagy milyennek szeretné nevelni a gyermekét, fontos megjegyezni, hogy a jelentkezés teljesen önkéntes alapon történik. Ennek részletes szabályozása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (a továbbiakban: EMMI rendelet) 182/A. § (5)-(6) bekezdéseiben található, amely a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (a továbbiakban: Infotv.) szellemében kötelezővé teszi a szülő önkéntes írásbeli hozzájárulását az adatkezeléshez. Továbbá ezek a rendelkezések az érintett történelmi egyházakkal részletekbe menően egyeztetve voltak, és az egyházak számára is az egyik legkiemelkedőbb szempont a hit- és

erkölcsstan oktatásban résztvevő gyermekek, tanulók adatainak, közte a szenzitív, felekezeti hovatartozásra vonatkozó adatnak a lehető legszűkebb körben történő, továbbá csak a legindokoltabb mértékű kezelése.

Ha a szülő – valamilyen oknál fogva – nem kívánja az ő és gyermeke vallási hovatartozását mások számára ismertté tenni, akkor nem él a választási lehetőséggel. Ebben az esetben a tanuló kötelező erkölcsstan oktatásban vesz részt.

Az, hogy a tanuló erkölcsstant vagy valamelyik egyház által szervezett hit- és erkölcsstant tanul-e, a tanügyi dokumentumokból sem derül ki, hiszen a két tantárgy megnevezése egy sorban szerepel ezekben (erkölcsstan/ hit- és erkölcsstan formában).

Amint a fent leírtakból kiolvasható, a hit- és erkölcsstantantárgy tanítását az állami iskolák 1-8. évfolyamain az országgyűlés által elismert egyházak és azok belső jogi személyei végezhetik. (Ezek felsorolását a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 2. melléklete tartalmazza.)

Ez alapján tehát a ritka valláshoz – mint például a megkeresésben említett Jedi valláshoz – tartozó tanulók számára a hatályos jogszabályok alapján hit- és erkölcsstan tantárgy oktatását az országgyűlés által el nem ismert egyházak nem szervezhetnek.

Abban az esetben, ha a szülő gyermeke számára mégis a hit- és erkölcsstan oktatást választaná, akkor a jelentkezés részletes szabályait az EMMI rendelet 182/A.§ és 182/B. § - a állapítja meg.

A jelentkezési eljárás menete, hogy az egyházi jogi személyek március 1-14. között tájékoztatják a szülőket, hogy a hit- és erkölcsstan oktatást milyen módon kívánják megszervezni.

Ezt követően az iskola igazgatója az iskola honlapján közzé teszi azokat az egyházi jogi személyeket, amelyek a következő tanévre vállalták az iskolában a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését.

A szülők nyilatkozhatnak arról, hogy kötelező tanórai foglalkozásként gyermekük számára az erkölcsstan oktatás helyett valamelyik, az országgyűlés által elismert egyház vagy annak belső egyházi jogi személye által szervezett hit- és erkölcsstan oktatást választják. A nyilatkozattétel egy lehetőség és nem kötelezettség a szülők számára. Ugyanis az EMMI rendelet megállapítja, hogy ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, akkor az iskola a tanuló számára az erkölcsstan tantárgy oktatását szervezi meg.

Abban az esetben, ha a szülő a gyermeke számára a hit- és erkölcsstan oktatást választja, akkor szükséges, hogy az erre vonatkozó nyilatkozatával egyidejűleg önkéntes írásbeli adatkezelési hozzájárulást is átadjon az iskolának. Az önkéntes írásbeli adatkezelési hozzájárulással a szülő hozzájárul ahhoz, hogy az iskola a hit- és erkölcsstan oktatásra vonatkozó írásbeli nyilatkozatát a hit- és erkölcsstan óra megszervezése érdekében nyilvántartsa és ezt követően a

gyermeke nevét és osztálya megnevezését továbbítsa a hit- és erkölcsstan oktatást végző, az országgyűlés által elismert egyháznak vagy belső egyházi jogi személynek.

Az iskolák igazgatói egyébként tisztában vannak a személyes adatkezelés szabályaival, hiszen a hit- és erkölcsstan oktatására vonatkozó adatokon túl is kezelnek személyes adatokat.

Az országgyűlés által elismert egyházak és azok belső egyházi jogi személyei az iskola igazgatójától kapják meg a tanulók adatait annak érdekében, hogy a jelentkezett tanulók számának és évfolyamának függvényében nyilatkozzanak az iskolának, hogy vállalják-e az adott iskolában az érintett tanulóknak a hit- és erkölcsstan oktatást.

A hit- és erkölcsstan oktatásra létrehozott csoportok létszámáról az igazgató június 31-ig tájékoztatja a fenntartót. A kialakított csoportoknak nincs alsó határa, és a csoportok egy tanéven belül nem változtathatók meg.

Az országgyűlés által elismert egyházak és azok belső egyházi jogi személyei a gyermekek részükre átadott név- és osztály adataival további, eltérő célú tevékenységet nem folytathatnak.

A gyermekek személyes adatait az iskolán és az érintett bevett egyházon és annak belső egyházi jogi személyén kívül további személyek nem ismerhetik meg, azok más személyeknek nem adhatók át, nyilvánosságra nem hozhatók. Személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges ideig kezelhető. Az EMMI rendelet 14. § (5) bekezdése alapján az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló a következő tanévben erkölcsstan vagy hit- és erkölcsstan órán kíván-e részt venni. A szülőknek csak abban az esetben van feladata a május 20-ai határidőre tekintettel, ha a gyermekkel kapcsolatban első alkalommal kell dönteniük, vagy korábbi döntésüket meg kívánják változtatni.

Ha a szülők korábbi döntésükön nem változtatnak, akkor az adatok nem semmisíthetőek meg. Abban az esetben, ha a szülő változtat korábbi döntésén, és a következő tanévben a gyermek hit- és erkölcsstan helyett erkölcsstan tantárgyat tanul, akkor a következő tanév megkezdését követően az előző évre vonatkozó személyes adatok megsemmisítésre kerülnek.

Az iskolák a Klebelsberg Intézményfenntartó Központot csak az egyes, az országgyűlés által elismert egyházak és azok belső egyházi jogi személyei hit- és erkölcsstan oktatására kialakított tanuló csoportok létszámáról tájékoztatják június 30-áig, tehát gyermekeik személyes adatai és az egyes tanulók választásával érintett egyház megnevezése nem kerül a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz sem.

Az adatkezeléssel összefüggésben, az Infotv.-ben foglaltak szerint a szülő bármikor tájékoztatást kérhet gyermeke személyes adatainak kezeléséről. Kérheti továbbá gyermeke személyes adatainak helyesbítését, törlését vagy zárolását (lásd: Infotv. 14-15. §, 17. §), természetesen figyelemmel kell lennie arra, hogy a hit- és erkölcsstan oktatásra vonatkozó választása minimum egy tanévre szól, továbbá arra, hogy választását minden év május 20-áig módosíthatja a következő tanévre vonatkozóan.

Ha az adatkezelés jogszerűségét kifogásolja, tiltakozhat személyes adatai kezelése ellen, valamint a bírósághoz, illetve a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz fordulhat (lásd: Infotv. 21. §, 22. §, 52. §).

Bízom benne, hogy válaszzal segítségére lehettem.

Felhívom szíves figyelmét, hogy jelen tájékoztatás, illetve felvilágosítás a minisztérium szakmai álláspontját tükrözi, amely egy esetleges jogvita esetén az eljáró bíróságot nem köti. Az előbbiekből következően leveletem szakmai álláspontom részeként és nem kötelező jellegű iránymutatásként szíveskedjen kezelni és a jövőben használni.

Budapest, 2015. *október 6.*

Tisztelettel:

Sipos Imre